

ÇOCUK İLÂHİLERİ

Taner ŞENAY*

ÖZET

Bugüne kadar sözü ve bestesiyle özellikle çocuklar için hazırlanmış bir çocuk müsikisi repertuarımız maalesef oluşmamıştır. Durum, çocuk ilâhileri bakımından da böyledir. Bu yazında bir çocuk ilâhisinin hangi özellikleri taşıması gerekiği anlatılmaya çalışılmış ve sonuna da üç örnek eklenmiştir.

SUMMARY

Religious Songs (hymns) for Children

Apart from the religious music for adults, there must be a religious music repertoire prepared especially for our children. There are three examples at the end.

Çocuk Edebiyatı, çocuk şıiri ve nihayet çocuk müsikisi... bizde bunlar çocukca işlerden sayılmalıdır. Hâlâ da öyledir. Halbuki - büyük söylemiş olmayalım ama - koca koca edebiyatçılardan, şairlerimizden, bestekârlarımızdan bir çocuk hikayesi, bir çocuk şıiri yazmalarını veya bir çocuk şarkısı bestelemelerini istesek - gerçekten dallarında ehil iseler - "kusura bakmayın, ben bu işi biceremem" diyeceklerdir. Çünkü bilirler ki çocuklarınla ilgili her konuda olduğu gibi bu işler de uzmanlık gerektirir. Hem, 'çocuklar için' başka 'çocuklarla ilgili' başkadır. Bir çocuk şarkısı, sözüyle-bestesiyle çocuğun kolay anlayabileceği ve kolay söyleyebileceğinin yanında olmalıdır. Aslında, genelde olduğu gibi çocuk şarkılarının da sözünü yazmak ayrı bir uzmanlık işidir. Hitabettiği yaş grubunun psikolojik özelliklerinden tutun da içinde yaşadıkları toplumun sosyal ve kültürel yapısına kadar birçok konuda bilgi sahibi olmayı gerektirir. Aynı hususlar çocuk ilâhileri için de geçerlidir. Çocuk müsikisi hem çocuklar için bir eğlence vasıtası hem de onlara verilecek eğitimin bir parçasıdır. Bugün, ne dînî; ne de genel

* Uludağ Univ. İlâhiyat Fakültesi Türk Din Müsikisi Öğr. Görevlisi

musikimizde çocuklar için meydana getirilmiş bir repertuar olmadığı gibi, son yıllarda iyi niyetle yapılan teşvikler sonucu ortaya çıkan parçalar da sunî ve göstermelik olup, hemen hiçbirisi Müslüman Türk Çocuğunun ruh, kültür ve zevk yapısına uygun değildir.

Bir çocuk şarkısında bulunması gereken teknik özelliklerle bir çocuk ilâhişinde bulunması gerekenler temelde aynı olmakla birlikte, başlığımız itibariyle konumuz olduğu için bir çocuk ilâhisinin taşıması gereken şartları aşağıda belirtmeye çalışacağız.

A. Çocuk İlâhisi Sözü:

- 1- Günümüzün yaşayan Türkçesi ile yazılmalı,
- 2- Açık ve kolay anlaşılır olmalı,
- 3- Ele alınan konular hitab edilen yaş grubunun kavrayabileceği konular olmalı,
- 4- Kolay ezberlenebilir olmalı.

B. Çocuk İlâhisi Bestesi:

- 1- Çocuk hançeresine uygun makamlar seçilmeli (İnici makamlar kullanılmamalı, çıkışçı makamlardan uygun olanların alt dörtlü veya beşlileri kullanılmalıdır.)
- 2- Kullanılacak usuller ve ritmler çocukların kolaybecerebilecekleri usul ve ritmler olmalı,
- 3- Nağme, akıcı ve kolay aklıda kahr olmalı,
- 4- Gerektiğinde transpoze edilerek öğretilmelidir.

İşte biz, çocuk ilâhileri repertuarına bir başlangıç ve örnek olmak üzere yaptığımız bir kaç denemeyi ekte sunuyoruz. Umulur ki, bu daldan birşeyler yapabilecek olanları teşvik edici bir etki meydana getirsin.

SEGÂH-SOFYAN ÇOCUK İLÂHİSİ

Güfte ve Beste: Taner ŞENAY

- 1 -

Benim dinim İslâm'dır
Müslümanım müslüman
Yaradanım Allah'dır
Müslümanım müslüman

- 2 -

Kur'ân'la ahlâklandım
Müslümanım müslüman
Meleklerle inandım
Müslümanım müslüman

- 3 -

Muhammed peygamberim
Müslümanım müslüman
O benim tek rehberim
Müslümanım müslüman

- 4 -

Yalan söylemem asla
Müslümanım müslüman
El uzatmam harama
Müslümanım müslüman

- 5 -

Büyükleri sayarım
Müslümanım müslüman
Küçükleri severim
Müslümanım müslüman

- 6 -

Lâ ilâhe illallah
Müslümanım müslüman
Muhammed Resûlullah
Müslümanım müslüman

HİCAZ-SOFYAN ÇOCUK İLÂHİSİ

Müslüman Çocuğun Duası

Güfte ve Beste: Taner ŞENAY

- 1 -

Allah'ım sevdim seni
Sen de sev koru beni
Sağlık ver âfiyet ver
Yaratın büyüt beni

- 2 -

Anam babam kardeşim
Sevdiklerim milletim
Hep inandık bağlandık
Rabbimizsin sen bizim

- 3 -

Kötülere uydurma
Yanlış işler yaptırmaya
Hayat boyu ışık tut
Doğru yoldan saptırma

- 4 -

Bizi yoktan var ettin
Yedirdin ve içirdin
Aç ve açık bırakma
Kulunuzuz biz senin

- 5 -

Bir gün gelip ölünce
Huzuruna varınca
Cennetine koy bizi
Yanıldıksa bağışla

HÜSEYNÎ BESMELE İLÂHİSİ

Usûl: Yürük Semâî (3/1 Semâî)

Güfte ve Beste: Taner ŞENAY

Yatar kalkarımlı besmele ile
Güne başlarımı besmele ile
Yerim içermi besmele ile
Doyuran Allah Elhamdülillâh

Gider dönerim besmele ile
İner binerim besmele ile
Yola çıkarımlı besmele ile
Vardıran Allah Elhamdilillâh

SEGÂH ÇOCUK İLÂHİSİ

Usûl: Sofyan

Taner Şenay

1-Be-nim di-nim is-lâm-dir, Müs-lü-ma-nim Müs-lü-man,
 2-Kur-an-la ah-lâk-lan-dim, " " " " "
 3-Mu-hammed Peygam-be-rim, " " " " "
 4-Yü-lan söy-le-men as-la, " " " " "
 5-Bü-yük-le-ri sa-yar-mı, " " " " "
 6-Lâ-i-la-be il-lâh-lâh, " " " " "

1-Ya-ra-da-nim Al-lâh-dir, müs-lü-ma-nim Müs-lü-man,
 2-Me-lek-le-re i-nan-dim, " " " " "
 3-O-be-nim tek-rek-be-rim, " " " " "
 4-EI-n-zañ-mam ha-ra-ma, " " " " "
 5-Kü-gük-le-ri se-ve-rim, " " " " "
 6-Mu-hammed Ra-sü-lül-lâh, " " " " "

MÜSLÜMAN ÇOCUĞUN DUÂSSI

Mükam: Hicaz
Usûl: Sofyan

Taner Şenay

1-Al-lâhim sev-dim se-ni, Sen de sev ko-ru be-ni,
 2-A-num Ba-ham kar-deşim, Sa-vâlik-le-rim Mil-lestîm,
 3-Kâ-tü-le-re ya-duroma, Ya-nâz is-ler yu-pu-turoma,
 4-Bi-zî yok-tan var-e-tün, Ya-dir-dur-dur ve i-qâdâma,
 5-Bir gün ge-lip ö-lün-ce, Hu-zu-ru-na va-rin-ca,

- 1-Sağ-lık ver ä-fi-yet ver, Ya-rot-tin bü-yüt be-ni.
 2-Hep i-nan-dik bağ-lan-dik, Robabi-miz-sin sen bi-zim.
 3-Ha-yat ba-ya i-sik tut, Dağ-ru yol-dan sep-ti-re-ma
 4-Ag, ve a-çık bi-rak-mu, Ku-lu-nu-zuz liz se-nim.
 5-Cen-ne-ti-ne kay bi-zî, Ya-nit-dik-sa ba-ğıs-la.

Uşûl Yörük Semsî (Semsî) HÜSEYNI BESMELE İLÂHİSİ

Taner Şenay

Ye-rim i-ge-ri-m Be-me-le i-le   Dö-yu-ran Al-loh El-hem-dü-llâh-löh
 Yo-la gi-ke-ri-m " " " "   Var-di-rap Al-hoh " " " "